

Den norske kirke
Stavanger kirkelige fellesråd
Kirkevergen

Kirkerådet
post.kirkeradet@kirken.no

<i>Dato</i>	<i>Deres ref</i>	<i>Sid</i>	<i>Journal</i>	<i>Arkiv</i>	<i>Saksbehandler</i>
30.04.2015		15/324-5	1245/15	008	Svein Inge Thorstvedt, 51 84 04 02

HØRINGSUTTALELSE VEIVALG FOR FREMTIDIG KIRKEORDNING FRA STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Viser til tilsendt brev med forespørsel om uttalelse.

Høringsuttalelsen ble behandlet på møte i Stavanger kirkelige fellesråd 29.04.2015 i sak 13/15. Stavanger kirkelige fellesråd fattet følgende vedtak:

*Det fremlagte forslag til uttalelse for høringen «Veivalg for en fremtidig kirkeordning» med de endringene som ble foreslått i møtet sendes til Kirkerådet som uttalelse fra Stavanger kirkelige fellesråd.
Enstemmig vedtatt*

Uttalelsen er vedlagt

Med vennlig hilsen
STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Arne Kristian Espedal (sign)
leder

Svein Inge Thorstvedt
kirkeverge

Adresse
Klubbgata 1
Postboks 201
4001 Stavanger

Telefon
51 84 04 00
Telefax

Org.nr
NO 976 993 403
Bankkonto
8160.07.31122

E-post
kirken@stavanger.kommune.no
Web
www.kirken.stavanger.no

HØRINGSSVAR

Veivalg for fremtidig kirkeordning

Høring februar – mai 2015

Navn på kirkelig fellesråd:

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Adresse: POSTBOKS 201, 4001 Stavanger

Kontaktperson: Svein Inge Thorstvedt, kirkeverge

Stavanger kirkelige fellesråd er opptatt av en kirkeforståelse som tar utgangspunkt i soknet og at den fremtidige kirkeorganisasjon må bygges med soknet som den handlende, ansvarlige juridisk selvstendige grunnleggende enhet. Derfor må soknes rettstilling fastholdes og det må legges til rette for at soknet har den nødvendige handleevne og handlefrihet til å kunne styre sin virksomhet. Derfor må ansvar og myndighet legges lokalt.

Videre er vi opptatt at den kirkelige strukturen må forenkles, rasjonaliseres og effektiviseres for bedre ressursutnyttelse. Det tror vi best kan gjøres ved lokal styring. Det innebærer at det må bli én og samme arbeidsgiverlinje for alle tilsatte og at arbeidsgiveransvaret må være lokalt med de rettigheter, plikter og ansvar som følger med dette. Oppgaver løses i sin alminnelighet best på lavest mulig nivå.

Høringsspørsmålene

1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Svar: JA

Det må fastholdes at soknet er grunnenheten i Den norske kirke og den juridiske handleevne som soknet har i dag må videreføres. Kirkestrukturen må bygge opp under og styrke soknets mulighet til å tilsette medarbeidere, ta ansvar for økonomiforvaltning, virksomhet og strategisk utvikling. Derfor må soknet også i framtiden være en selvstendig juridisk enhet.

Ettersom store deler av kirkens økonomi kommer fra kommunen (og fortsatt skal gjøre det), er det nødvendig at det er et organ på kommunenivå som på vegne av soknene står i dialog med og samspiller med kommunen.

Kommunereformen vil få konsekvenser for den kirkelige inndelingen. Dersom det som følge av reformen blir større kommuner, bør kanskje både prostiregioner og sokneregioner justeres. Dette vil igjen ha konsekvenser for vurderingen av hvilke oppgaver som skal ligge på de ulike nivåene.

SKF er enig med Kirkerådets mindretall: «Et mindretall i Kirkerådet mener at oppgaver og myndighetsfordeling mellom de ulike nivå bør justeres slik at den lokale kirke styrkes.»

2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svar:

JA

Den offentlige finansieringen er etter vårt syn viktig for at kirken skal kunne være en landsdekkende folkekirke.

Argumentasjonen for en kort rammelov som er lagt til grunn kan imidlertid gjøre det problematisk å opprettholde Kirkelovens §15 og dens økonomiske forpliktelse overfor kommunene. En ny kirkelovgivning må inneholde forpliktelser for det offentliges økonomiske ansvar over for Den norske kirkes særlige stilling, jfr Grunnlovens §16.

3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar:

Dagens finansieringsordning er i hovedsak midler fra stat og kommune og i hovedsak relatert til de to virksomhetene i kirken. Den mest radikale forståelse av spørsmålet er at finansieringen ikke lenger skal skje ved årlige budssjettvedtak i Stortinget og kommunestyret.

I så fall kan livssynsavgift kan være et alternativ. Et system basert på innkreving av medlemsavgift er ikke ønskelig.

Det er fullt mulig å finne frem til andre fordelingsnøkler i forhold til offentlig finansiering i kombinasjon med en avgift fra medlemmene.

4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar:

Først og fremst ved å samle oppgaver, ansvar, virksomhet og beslutningsmyndighet for oppgavene lokalt i organ som opptre på vegne av soknet. Det kan en gjøre ved å slå sammen de to strukturene.

Dersom arbeidsgiveransvaret legges til det nye fellesrådet, vil en i prinsippet kunne begrense seg til to nivåer i kirken: Kirkemøte/Kirkeråd og Menighetsråd/Fellesråd.

Dersom det opprettes nye fellesråd parallelt med en ny kommunestruktur, vil en kunne redusere antall fellesråd til pluss/minus 150.

Å unngå unødig byråkrati, som delegering av myndighet gjerne fører med seg, sikres best ved en enhetlig arbeidsgiverfunksjon.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Det er vanskelig å tallfeste soknestørrelsen. Geografiske og demografiske forhold vil ha betydning. Soknene må imidlertid være store nok til at det kan etableres et godt og stabilt stabsfellesskap. Samtidig må man der det er hensiktsmessig kunne etablere stabssamarbeid på tvers av soknegrensene.

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar: Ja

Vi viser til refleksjonsprosessen. De fleste råd i Norge mener at ordningen er god

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar:

På kommunenivå.

Dersom ikke kommunereformen fører til store nok enheter, kan det tenkes et fellesorgan for flere kommuner som alternativ. Svaret må sees i sammenheng med vårt svar på spørsmål 2.

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar: JA

Menighetsrådet må ha reell innflytelse på egen virksomhet både når det gjelder ansvar i den strategiske utvikling av menigheten, mulighet til å påvirke hvem som tilsettes der og økonomisk handlefrihet. Tydeliggjøring av hvordan samvirket mellom menighetsråd og fellesråd skal være må regelfestes.

§14 i Kirkeloven sier at fellesrådet skal «utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen og fremme samarbeid mellom menighetsrådene». Om denne bestemmelsen er det en del uklarhet. I en ny kirkeordning bør det presiseres hva som menes med dette.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar:

JA

Alle tjenestegrupper i soknet må underlegges samme styringsorgan og ha en samlende ledelse.

Et samlet styrings- og ledelsesansvaret skal sikre felles mål for alle. Den faglige selvstendigheten må relateres til mål og strategier for i soknet.

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar:

Soknene bør fortrinnsvis være store nok til at en kan ansette en egen daglige leder. Dette bør normalt være en annen enn presten. Den som er daglig leder må være ansvarlig overfor soknets organer.

Vi er enige med Kirkerådets flertall i 1A: «..all virksomhet i soknet bør inkluderes i styrings- og ledelsesansvaret for soknets organer. Det bør etableres ordninger for daglig ledelse som også inkluderer prestatjenesten».

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Biskopen bør ha en rolle hvor tilsyn er det sentrale. Biskopen bør ikke ha arbeidsgiveransvar.

Vi gir tilslutning til Kirkerådets mindretall i pkt B som sier at «biskopens tilsynsfunksjon bør utvikles og tydeliggjøres både overfor prester og andre vigslede medarbeidere, men biskopen bør ikke utøve arbeidsgiverfunksjoner overfor prestene».

Vi ønsker å styrke biskopens tilsynsfunksjon. Denne bør gjelde alle medarbeidere, unntatt ansatte i gravferdsforvaltningen, uavhengig av stillingskategori, og tilsynet bør i praksis også mer enn i dag utøves overfor de ulike kirkelige råds virksomhet.

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar:

Denne formuleringen i dagens tjenesteordning for biskoper bør i hovedsak videreføres «Biskopen skal gjennom forkynnelse og sakramentforvaltning ta vare på den apostoliske lære etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse, fremme og bevare enheten i Guds kirke og rettlede og oppmuntre bispedømmets menigheter, kirkelig tilsatte og øvrige medarbeidere. For å ivareta dette tilsynsansvar kan biskopen gi råd og veiledning, og også gi bindende pålegg vedrørende presters og andre kirkelig tilsattes tjenesteutøvelse.»

Biskopen må være den som ordinerer og vigsler til kirkelig tjeneste. Biskopen må også ha en rolle ved ansettelse og eventuelt oppsigelsessaker for vigslet personell.

Visitaser bør også i fremtiden være en av måtene biskopen utøver sitt tilsyn på.

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Som i dag.

14 Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar:

Vi slutter oss til Kirkerådets mindretall, pkt B, mener at bispedømmerådet ikke skal opprettholdes, og at oppgavene kan ivaretas av andre organer.

Det er naturlig at det knyttes en fagstab til biskopens virksomhet. Behovet for et demokratisk organ må sees i forhold til myndigheten som legges til soknets organer.

15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar:

I utgangspunktet ingen.

Skal bispedømmerådet likevel forbli et demokratisk valgt organ, bør rådets oppgaver begrenses til å være rådgivende organ for biskopen, initiere og lede strategisk arbeid i bispedømmet, ivareta noen faglige støttefunksjoner samt tilsette de ansatte som ikke har soknet som arbeidsgiver.

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar:

Dersom spørsmålet handler om alle ansatte i kirken er svaret nei.

De som arbeider for de sentrale og regionale kirkelige organ bør ha det sentrale rettssubjektet som arbeidsgiver.

Dersom spørsmålet handler om alle ansatte som har sin virksomhet i soknet er varet ja. Denne felles arbeidsgiveren må gjøre gjeldende en felles strategi, mål og planer og felles forpliktelse for alle tilsatte.

Å legge arbeidsgiveransvaret for alle kirkelig tilsatte til bispedømmerådet med delegasjon til instanser på soknenivå vil svekke soknets styring over egne ressurser. Menighetens kallsrett og soknets selvstendighet bør styrkes i ny kirkeordning

Kirkerådets mindretall i pkt B som går inn for at «arbeidsgiveransvaret for alle kirkelig tilsatte som arbeider i soknet legges til fellesrådet» (eller et justert prostinivå e.l.) støttes

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar:

Fellesrådet (eller justert nivå) må ivareta soknets arbeidsgiverfunksjoner. Menighetsrådet kan eventuelt utøve oppgaver for eksempel i forbindelse med tilsetningsvedtak, slik det er rom for også i dagens ordning. Arbeidsgiverfunksjonen må forankres i soknet som rettssubjekt og at det er en rimelig grad av nærhet mellom den som utøver arbeidsgiverrollen og den som er arbeidstaker.

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar:

Dersom kommunereformen noen steder ikke fører til en kommunestørrelse som gir en viss størrelse på fellesråd, bør det være mulig med samarbeid over flere kommune. For øvrig bør det ikke åpnes for lokale eller regionale variasjoner. Fellesrådet bør være alene om arbeidsgiveransvaret for de som har sin virksomhet i soknet.

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestetjenesten og andre vigslende tjenester?

Svar:

Begrepet «særpreget» er uheldig. Den ordinerte tjenestens selvstendighet når det gjelder forkynnelse, sjelesorg og sakramentforvaltning må føres videre. Det spesielle med de ordinerte og vigslende tjenestene ivaretas gjennom biskopens tilsyn og rolle forøvrig, jfr svar 12.

For alle vigslende tjenester gjelder det også at en må kunne hente faglig hjelp, støtte og veiledning i de funksjoner som er knyttet til biskopens tilsyn.

Vi vil påpeke at de fleste tilsatte i kirken ikke er vigslet. Det særskilte med de vigslende stillingene må ikke organiseres slik at det i realiteten blir et skille blant de ansatte i soknet.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar:

Kirkemøtet skal være kirkens øverste representative myndighet. Kirkemøtet vedtar kirkens ordninger, beslutter i saker av læremessig karakter og fastsette og fordele kirkens økonomi.

Kirkemøtet bør være et organ som ikke er sammensatt av andre organ for å sikre dens uavhengige legitimitet. Det må ikke kunne oppfattes som en interesseorganisasjon for bispedømmeråd.

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar:

Sammensetningen må endres. Det må etableres med direkte valg av medlemmer av Kirkemøtet.

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar:

Bispemøtet må tydeliggjøres og formaliseres i en fremtidig kirkeordning. Bispemøtet bør være saksforbereder for Kirkemøtet i lære- og liturgisaker. Bispemøtets demokratiske forankring må ligge i Kirkemøtet.

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar:

Kirkerådets vurdering jf. pkt 2 synes å være fornuftig: «For å ivareta biskopenes selvstendige rolle, bør Bispemøtets preses gis rollen å ivareta arbeidsgiverfunksjoner for de øvrige biskopene». For preses bør Kirkerådet ivareta arbeidsgiverfunksjonen. Biskopenes teologiske frihet må ivaretas.

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar:

Kirkerådet må settes sammen på en slik måte at det har kompetanse i forhold til de oppgavene det skal ha ansvar for. Vi mener at det ikke uten videre er tilfelle i dagens sammensetning. Etter Grunnlovsendringen i 2012 ble Kirkerådet tilført oppgaver som ikke var forutsatt da dagens bestemmelser om sammensetning ble vedtatt. Det er samtidig viktig at alle bispedømmene samt preses er representert. Kirkerådet må stå ansvarlig overfor Kirkemøtet.

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar:

Ja

Omtrent med samme mandat som i dag, men med større medvirkning av representanter for det allmene prestedømmet (leke).

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Som nå

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Som nå